

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvum Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

47. Hemmingvs Parochus 2 Nouembris, hoc est, die animarum culpabiliter omittit recitare officium defunctorum, ideòq[ue] ex communi DD. peccat mortaliter, quamuis non desint docti RR. qui hoc nege[n]t.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

tum fieri potest, faueat: istud verò inter partes sententiam dicat, & secundum iura rigidè procedat; Vnde facilè apparet, aliam esse rationem Confessarij, aliam Iudicis.

XLVII. Hemmingus Parochus die 1. Novemb. post Vesperas ad Nobilem quendam in sua Parochia evocatus, vt altero die in arce celebraret, ita ibi colloquijs & recreationibus distrahitur, vt præter sacrum nihil penitus pro altero die (2. Novemb. quo etiam officium Defunctorum recitandū) culpabiliter oret. *Quæritur* 1. Vtrum peccet mortaliter, omittendo præcisè officium Defunctorum. 2. Si peccarit mortaliter, vtrum ex huius solùm omissione teneatur ad aliquam restitutionem? 3. An duplex peccatum commiserit omittendo officiū & Octauæ omnium Sanctorum & Defunctorum?

Videtur Hemmingus mortaliter peccare omittendo præcisè officium Defunctorum. Ita Suarez Tom. 2. de Relig. L. 4. c. 25. n. 8. & 9. & plerique alij, è quibus 24 citat & sequitur Dian. P. 4. Tr. 4. Resol. 243. Tum quia officium Defunctorum tali die ponitur cum officio maiori, & præscribitur dicendum in Rubrica, vt officium proprium illius diei. Tum quia commemoratio Defunctorū in Martyrologio legitur per nomen Festiuitatis, de qua officium diu. legi debeat. Tum quia saltem ex consuetudine recepta omnes hodie officium Defunctorum ex obligatione recitant, cui consuetudini, si derogari potest,

test, cuilibet alteri potest, nullaque amplius vim legis obtinuisse dicenda erit. Hinc ulterius sequitur, eum, qui omittit officium Defunctorum in die animarum, teneri ad restitutionem secundum 3. partem reddituum illius diei, cum spectet ad officium diuinum, & illius tertiam partem bene æquet: Item duo committi peccata, si etiam omittatur officium de octaua, cum hæc duo officia sint longè diversissima, esto vnum pensum pro vno die persolvendum constituent.

Resp. 1. Tametsi hæc sententia probabilissima in praxi omninò tenenda & suadenda sit, nonnullis tamè doctis RR, videri, Hemmingum omittendo præcisè officium Defunctorum non peccare mortaliter, cui opinio- ni favet Molfesius in Sum. To. 1. Tr. 5. c. 7. n. 57. & eandem defendit insignis quidam Theologus in resolutione casuum domestica. Probant hanc suam opinionem: 1. Quia Pius V. in Bulla Breuiario præfixa absolutè deobligat ad dicendum officium Defunctorum diebus in rubricis Breuiarij statutis, vbi nõ interstinguit inter officium Defunctorum dicendum 2. die Novemb. & dicendum aliis diebus. Ergo iuxta communem Regulam nec nos distinguere debemus. Probant. 2. Verba rubricæ, quibus indicatur officium Defunctorum pro 2. Novemb. non sunt præceptiua, sic enim sonant: post vespas dicuntur

tur Vesperæ Defunctorum. Ergo ex illis nō habetur obligatio. Probant. 3. Ex sententia Grassij, Homoboni, & Vasquez apud Dian. *loc. cit.* Sacerdos non obligatur sub mortali ad dicendas priuatim Lytanas omnium Sanctorum in die Rogationum, & S. Marci, si processioni non interfuit, & tamen habet hoc consuetudo, & sub modo imperatiuo (qui tamen non nisi venialem obligationem importat) indicatur in rubrica. Ergo nec ad officium Defunctorum sic obligabitur.

Vnde duo deducunt. *Primum.* Hemmingum non teneri ad vllam restitutionem præcisè ob omissum officium Defunctorum. Hoc corollarium patet ex dictis. Eundem neque in contraria sententia obligari ex eo suadetur, quod iuxta commune axioma odiosa sint restringenda. Cùm ergo Pius V. nullam faciat mentionem restitutionis ex omissione huius officij, & loquatur de officio in plures horas distincto, quale non est officium Defunctorum, constitutio huius Pontificis circa restitutionem ex omissione Breuiarij non est extendenda ad officium Defunctorum omissum.

Alterum. Hemmingum omittendo tam officium maius, quàm Defunctorū, non committere duo peccata. Sequitur evidenter ex dictis, cùm omittendo officium Defunctorum nullum peccatum mortale committatur.

Posito

Posito autem, quod sub mortali ad hoc teneatur, adhuc non improbabiler dici posset, vnum tantum peccatum committi, omittendo vtrumque officium simul, quia ambo hæc habent se per modum unius pro tali die, sicut in maiori officio septem horæ omissæ reputantur per modum vnus ad vnum illud officium maius constituendum.

Ad 1. in contr. ijdē RR. dicunt, gratis asseri officium Defunctorum esse partem præcepti officij pro illa die, quomodo enim aliàs separari, & in alium diem reijci posset, sicut aliquando contingit? *Ad 2. in Martyrologio* indicari solùm laudabilem & piam consuetudinem Ecclesiæ circa memoriam pro Defunctis: non autem præceptum, aut formam orationis pro tali die, cùm absolutè & indiscriminatim, vt dictum, præceptum officij sit sublatum. *Ad 3.* hanc consuetudinẽ introductam esse ex devotione solùm erga animas, & desiderio lucrandi indulgentias, quas Pius V. in Bulla dictum officium recitantibus largitur: non autem animo obligationem inducendi, cùm enim hanc obligationem modò sustulerit Pius V. ad cauenda peccata, quomodo iterum inducere statim voluerit? Vnde aiunt, patere etiam discrimen inter hanc, & aliquas alias consuetudines.

Ita, inquam, respondent nonnulli docti RR. quorum doctrina mihi non displicet;

quia tamen in contrarium stat communissimus non tantum usus, verum & eruditorum sensus, eandem absolutè probabilem affirmare nondum audeo: penes Lectorem iudicium esto.

XLVIII. *Herodius uxorem suam in adulterio fuisse cum vicino suo deprehensam, certò intelligit ex amicis suis, à quibus tamen inhibitus neutri illorum aliud infert malum, quàm quod rem ad Magistratum deferat, & vindictam postulet: imò uxorem correptam ad prædictorum amicorum preces in thalamum recipit. Non multis autem post diebus in conuiuio aliquo acerbè vexatur ab Herodiano adulterium vxoris exprobrante, vt inde irritatus è mensa surgat, rectàque ad ædes adulteri abiens eum nihil amplius mali suspicantem interficiat, & aufugiat. Queritur. Vtrum Herodianus in defectum Herodij ad restitutionem damni ex homicidio enati teneatur?*

Videtur non teneri. Nam ex communi Authorum nemo tenetur ad restitutionem damni, qui non influxit in istud. Atqui Herodianus in proposito casu non influxit, Tum quia non fecit animo concitandi Herodium ad tale facinus. Tum quia non incidit eidem, tale malum ex sua vexatione secuturum, aut certè non nisi dubium occurrit damni inde fortè euenturi.

Resp. Herodianum teneri ad restitutionem damni, quod Herodius homicidio suo fecit, & non compensauit, Ita post D. Antoninum,
Palu-